

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

BÙI THỊ KIM THOA

QUẢN LÝ XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG HỌC TẬP THÂN THIỆN
Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC VÀ TRUNG HỌC CƠ SỞ
HUYỆN YÊN BÌNH, TỈNH YÊN BÁI
ĐÁP ỨNG YÊU CẦU ĐỔI MỚI GIÁO DỤC HIỆN NAY

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2021

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

BÙI THỊ KIM THOA

**QUẢN LÝ XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG HỌC TẬP THÂN THIỆN
Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC VÀ TRUNG HỌC CƠ SỞ
HUYỆN YÊN BÌNH, TỈNH YÊN BÁI
ĐÁP ỨNG YÊU CẦU ĐỔI MỚI GIÁO DỤC HIỆN NAY**

Ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 8140114

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Nguyễn Thị Thanh Huyền

THÁI NGUYÊN - 2021

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan những số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2021

**Tác giả luận văn
Bùi Thị Kim Thoa**

LỜI CẢM ƠN

Em xin gửi lời cảm ơn chân thành tới Lãnh đạo trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên, các Thầy giáo Cô giáo đã tham gia giảng dạy tạo điều kiện giúp đỡ em trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Đặc biệt, em xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới **PGS.TS. Nguyễn Thị Thanh Huyền**, người đã trực tiếp hướng dẫn khoa học và tận tình giúp đỡ em trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tác giả cũng xin gửi lời cảm ơn Lãnh đạo Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện Yên Bình, tỉnh Yên Bái; ban lãnh đạo, giáo viên, học sinh của 04 đơn vị trường trong huyện nơi tác giả điều tra khảo sát; cảm ơn các đồng nghiệp, các bạn bè và gia đình đã tạo điều kiện, động viên và giúp đỡ tác giả hoàn thành bản luận văn này.

Em xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 7 năm 2021

Tác giả luận văn

Bùi Thị Kim Thoa

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
4. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	3
5. Giả thuyết khoa học	3
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc của luận văn	5
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG HỌC TẬP THÂN THIỆN Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC VÀ TRUNG HỌC CƠ SỞ ĐÁP ỨNG YÊU CẦU ĐỔI MỚI GIÁO DỤC.....	6
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	6
1.1.1. Các nghiên cứu về xây dựng môi trường học tập thân thiện.....	6
1.1.2. Các nghiên cứu về quản lý xây dựng môi trường học tập thân thiện.....	9
1.2. Một số khái niệm cơ bản	10
1.2.1. Thân thiện	10
1.2.2. Môi trường học tập	10
1.2.3. Môi trường học tập thân thiện	12
1.2.4. Khái niệm quản lý, quản lý nhà trường	12
1.2.5. Quản lý xây dựng môi trường học tập thân thiện.....	14
1.3. Những vấn đề cơ bản về xây dựng môi trường học tập thân thiện ở trường Tiểu học và Trung học cơ sở đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.....	15

1.3.1. Bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay và yêu cầu đối với môi trường học tập thân thiện ở trường trung học cơ sở.....	15
1.3.2. Trường Trung học cơ sở trong hệ thống giáo dục quốc dân	17
1.3.3. Mục tiêu xây dựng môi trường học tập thân thiện đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.....	19
1.3.4. Nội dung xây dựng môi trường học tập thân thiện ở trường Tiểu học và Trung học cơ sở đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay	20
1.3.5. Con đường xây dựng môi trường học tập thân thiện ở trường Tiểu học và Trung học cơ sở đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.....	26
1.3.6. Các lực lượng tham gia xây dựng môi trường học tập thân thiện ở trường Tiểu học và Trung học cơ sở đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.....	29
1.4. Những vấn đề cơ bản về quản lý xây dựng môi trường học tập thân thiện ở trường Tiểu học và Trung học cơ sở đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.....	30
1.4.1. Lập kế hoạch xây dựng môi trường học tập thân thiện đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay	30
1.4.2. Tổ chức xây dựng môi trường học tập thân thiện đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.....	31
1.4.3. Chỉ đạo triển khai xây dựng môi trường học tập thân thiện đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay	33
1.4.4. Kiểm tra, đánh giá xây dựng môi trường học tập thân thiện đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay	34
1.5. Những yếu tố ảnh hưởng đến quản lý xây dựng môi trường học tập thân thiện ở trường Tiểu học và Trung học cơ sở đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay	35
1.5.1. Những yếu tố khách quan.....	35
1.5.2. Những yếu tố chủ quan.....	36
Kết luận chương 1.....	39

Chương 2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG HỌC TẬP THÂN THIỆN Ở CÁC TRƯỜNG TH&THCS HUYỆN YÊN BÌNH, TỈNH YÊN BÁI ĐÁP ỨNG YÊU CẦU ĐỔI MỚI GIÁO DỤC HIỆN NAY	40
2.1. Khái quát về giáo dục TH&THCS huyện Yên Bình, tỉnh Yên Bái	40
2.2. Khái quát về khảo sát thực trạng	42
2.2.1. Mục đích khảo sát.....	42
2.2.2. Nội dung khảo sát	42
2.2.3. Phạm vi và đối tượng khảo sát	42
2.2.4. Phương pháp khảo sát.....	42
2.2.5. Xử lý kết quả khảo sát	42
2.3. Thực trạng xây dựng môi trường học tập thân thiện ở các trường Tiểu học và Trung học cơ sở trên địa bàn huyện Yên Bình, tỉnh Yên Bái đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.....	44
2.3.1. Thực trạng nhận thức của CBQL, GV các trường TH&THCS huyện Yên Bình về mục tiêu xây dựng môi trường học tập thân thiện đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.....	44
2.3.2. Thực trạng thực hiện nội dung xây dựng môi trường học tập thân thiện ở trường TH&THCS huyện Yên Bình đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.....	46
2.3.3. Thực trạng con đường xây dựng môi trường học tập thân thiện ở trường TH&THCS huyện Yên Bình đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.....	51
2.4. Thực trạng quản lý xây dựng môi trường học tập thân thiện ở trường TH&THCS huyện Yên Bình đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay...	55
2.4.1. Thực trạng lập kế hoạch xây dựng môi trường HTTT ở trường TH&THCS huyện Yên Bình đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay...	55
2.4.2. Thực trạng tổ chức thực hiện xây dựng môi trường học tập thân thiện ở trường TH&THCS huyện Yên Bình đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.....	57

2.4.3. Thực trạng chỉ đạo triển khai xây dựng môi trường học tập thân thiện ở trường TH&THCS huyện Yên Bình đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.....	59
2.4.4. Thực trạng kiểm tra, đánh giá xây dựng môi trường học tập thân thiện ở trường TH&THCS huyện Yên Bình đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.....	62
2.5. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý xây dựng môi trường học tập thân thiện ở trường TH&THCS huyện Yên Bình đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.....	63
2.6. Đánh giá chung công tác quản lý xây dựng môi trường học tập thân thiện ở trường TH&THCS huyện Yên Bình đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.....	65
2.6.1. Kết quả đạt được.....	65
2.6.2. Hạn chế.....	66
2.6.3. Nguyên nhân của hạn chế.....	67
Kết luận chương 2.....	69
Chương 3. BIỆN PHÁP QUẢN LÝ XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG HỌC TẬP THÂN THIỆN Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC VÀ TRUNG HỌC CƠ SỞ HUYỆN YÊN BÌNH, TỈNH YÊN BÁI ĐÁP ỨNG YÊU CẦU ĐỔI MỚI GIÁO DỤC HIỆN NAY	70
3.1. Các nguyên tắc xây dựng biện pháp.....	70
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo thực hiện mục tiêu giáo dục	70
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn.....	70
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa	70
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống	71
3.1.5. Đảm bảo tính khả thi	71
3.1.6. Phù hợp với đặc điểm tâm lý học sinh	71
3.2. Biện pháp quản lý xây dựng môi trường học tập thân thiện ở trường TH&THCS huyện Yên Bình đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay...	72

3.2.1. Tổ chức nâng cao nhận thức cho cán bộ, giáo viên, học sinh về xây dựng môi trường học tập thân thiện	72
3.2.2. Chỉ đạo xây dựng quy định về văn hóa ứng xử trong nhà trường.....	74
3.2.3. Huy động các nguồn lực để xây dựng môi trường học tập thân thiện	76
3.2.4. Tổ chức bồi dưỡng nâng cao năng lực chuyên môn, nghiệp vụ sư phạm cho giáo viên.....	79
3.2.5. Chỉ đạo đổi mới kiểm tra, đánh giá hoạt động xây dựng môi trường học tập thân thiện.....	83
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp	85
3.4. Khảo nghiệm các biện pháp	85
3.4.1. Mục đích khảo nghiệm	85
3.4.2. Nội dung khảo nghiệm	85
3.4.3. Phương pháp khảo nghiệm	86
3.4.4. Kết quả khảo nghiệm.....	86
Kết luận chương 3.....	90
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	91
1. Kết luận.....	91
2. Khuyến nghị.....	93
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	95
PHỤ LỤC	

DANH MỤC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT

CBQL	: Cán bộ quản lý
CSVC	: Cơ sở vật chất
GD&ĐT	: Giáo dục và đào tạo
GV	: Giáo viên
HS	: Học sinh
MTHT	: Môi trường học tập
MTHTTT	: Môi trường học tập thân thiện
NV	: Nhân viên
PTDTNT	: Phổ thông dân tộc nội trú
TH	: Tiểu học
TH&THCS	: Tiểu học và Trung học cơ sở
THCS	: Trung học cơ sở
THPT	: Trung học phổ thông
TTCM	: Tổ trưởng chuyên môn